

Fortelte, solsejl og markiser

--- 0 ---

Forteltet er nok det ekstraudstyr der optager flest ejere af campingvogne. Men hvorfor sætte et telt foran sin campingvogn, der jo har, eller burde have, alt det du har brug for til campingturen? Bruger du campingvognen alene, behøver du ikke tænke på om det regner, når du skal hjem. For der er ikke noget som skal være tørt før det pakkes ned, eller skal hjem og tørres.

Grunden til at mange campister køber et fortelt er mange. Du kan også betragte forteltet som en slags veranda eller udestue, hvilket kan være rart i mange situationer. For det første udvider det opholdsarealet til det dobbelte, og så giver det ly og læ mod blæst, regn og direkte sol. Har du børn med på ferie, har du et ekstra rum, så familien ikke behøver at sidde på skødet af hinanden. Det ekstra rum forteltet giver er også rart at sidde i, når børnene er lagt i seng, og et godt sted at være sammen. Hvis vejret ikke er til udendørs ophold, har I, hvis I er nogle venner som vil samles, et tørt og godt sted at sidde.

Et fortelt øger velværet på campingturen.

Hører du til dem som rejser på campingferie, og bor det samme sted i flere dage, måske hele ferien, er fortelte med til at øge komforten under opholdet. Rejser du fra sted til sted, og stiller campingvognen op et nyt sted hver dag, så er et solsejl en bedre løsning. I denne artikel kan du læse mere om fortelte og hvordan du kan bruge dem.

Typer af fortelte

Fortelte kan inddeles på mange måder, efter indretning, efter materialevalg eller efter hvad de kan bruges til. Her har vi valgt at inddele dem således; heltelte, deltelte, helårstelte (eller vintertelte), solsejl samt markiser og tilbehør.

Heltelte

Isabella Vision, et helt nyt og unikt 350 cm dybt fortelt med mange unikke detaljer og avanceret design.

Et heltelt er et fortelt, der er lige så bredt som campingvognen er lang. Det er den mest udbredte type af fortelte, men langt fra den eneste. Heltelte fås i flere udgaver med forskellige størrelse og egenskaber. De mindste og letteste heltelte bruges både til rejsebrug og som fortelte for campister, som ligger fast i enten hele eller dele af sæsonen – de såkaldte stand- eller fastliggercampister. De største og tungeste fortelte bruges i sjældnere grad til rejsebrug. Der er ikke noget, som forhindrer det, og de ses også som rejsetelte, men de lette modeller er i overtal hos rejsefolket.

Isabella Capri Lux Blue, et populært rejsetelt.

Rejseteltet er typisk 240 – 250 cm bredt. Det er syet i lette, men alligevel, stærke

materialer. Det har måske ikke så mange udstyrsdetaljer som de større modeller, men det er det, der er med til at holde vægten, og ofte også prisen nede. Den lavere pris gør også rejseteltet populært hos standcampisterne.

Isabella Forum, er 350 cm dybt fortelt med fleksibel frontindretning. Populært hos mange fastliggere.

Standteltet er ofte mellem 300 og 350 cm dybt. Standteltene har gerne flere detaljer, f.eks. mere avancerede ventilationsmuligheder og ofte mulighed for forskellige indretningsmuligheder. Standteltet er, på grund af størrelsen, en del tungere, nogle modeller vejer op mod 50 kg inkl. stænger. Har du en campingvogn med en lasteevne i omegnen af 200 kg. så er det vigtigt, af hensyn til omfanget af jeres feriebagage, at du vælger et fortelt, der ikke vejer for meget. Især hvis I er mere end 2 personer i vognen.

Deltelte

Isabella Magnum, et delteft i mellemstor størrelse.

Delteltet er, som navnet siger, et fortelt, som ikke dækker i hele campingvognens bredde. Delteltet er en god løsning hvis campingvognen er stor (lang) og I ikke har behov for et fortelt i fuld bredde eller gerne vil spare lidt på vægten. Et delteft er selvfølgelig lettere, og det fylder ikke så meget

i magasinerne, derfor er det et godt kompromis for dem, der gerne vil have forteltets fordele, men vil holde lidt igen på ulemperne.

Isabella Universal 300, et helårsegnet deltelte, der har mange tilhængere.

Mange deltelte kan, ved lidt planlægning og forsigtighed, bruges som helårstelte. En fordel for dem, som også tager campingvognen med på vinterferie i snerige egne. Det der afgør om et deltelte er helårsegnet eller ej, er vinklen på taget og antallet af stænger, der kan bære et tykt lag sne. Deltelte med skrå tag, hvor sneen kan glide ned, er mere helårsegnet, en deltelte med samme flade tag, som helteltene. De kan dog gøres helårsegnet, hvis de får ekstra stænger, der kan bære snelaget.

Helårstelte

Isabella Capri Snow, et helårstelte, også kaldet vintertelte, der især fortrækkes af campister, der holder vinterferie i snerige egne.

Helårstelte, også kaldet vintertelte af mange, er specialdesignet, både størrelses- og designmæssigt, til at kunne klare vintercampingens strabadser. De fås både uden

og med ekstra vinterforstærkning, og kan selvfølgelig også benyttes på sommerture.

Svenske Telt Standby, et ekstra solidt og robust helårstelte, der kan stå op hele året, også uden campingvogn.

Langt de fleste helårstelte er deltelte, men der findes fabrikker, som har designet heltelte, der er syet af materialer, der kan klare at stå ude hele året, og kun kræver rengøring. Helårsegnet heltelte har selvfølgelig ekstra kraftige stænger. I princippet er alle fortelte helårsegnet, men det er ikke alle der kan klare, uanset vejrliget, at stå uden opsyn i længere tid. Især i storm- og snevejr er det vigtigt med opsyn af et fortelte. Se mere om vintercamping sidste i denne artikel.

DWT Lounge, et nylonfortelte, som har udvendige stænger og som fås i 2 størrelser, der kun vejer henholdsvis 7 og 10 kg.

De seneste år er der dukket fortelte op, som er syet af nylon. De kan have både indvendige og udvendige stænger. Nylon er et meget let og rengøringsvenlig materiale, og nylontelte ligner sjældent de andre typer af fortelte. Det er ikke alle producenter, som har nylontelte, og om de står for et salgsmæssigt gennembrud, ved vi først om et par år.

Solsejl

De første solsejl der dukkede op på markedet var i bund og grund et fortelt uden sider. Som så meget andet er solsejlene blevet produktudviklet gennem årene, og i dag findes de lige fra det enkle solsejl uden sider og frontstykker, til solsejl, der både har sider, frontstykker, skillevæg og gardiner.

Isabella Sun Blue, et solsejl med sider, der dækker hele campingvognens bredde, og som har store vinduer.

Fællesnævneren for solsejl er at de er syet af lette materialer og nemmere at sætte op og tage ned.

2 campingvogne med Isabella Shadow i henholdsvis 300 og 400 cm bredde.

Rejser du meget er de enkle solsejl uden tag og sider en god løsning. De er meget lette at sætte op og tage ned igen, og de vejere meget lidt, ofte under 10 kg. De fleste solsejl er 200 til 250 cm dybe og fås fra ca. 2,5 meters bredde og opefter.

Solsejl med sider og frontstykker

De nyeste solsejl har både sider, front og gardiner som et rigtigt fortelt. Fordelen ved solsejlet frem for forteltet er at de i princippet kan sættes op i flere tempi, f.eks. først uden side, senere med gavle, senere igen med front og gardiner. Det kan du også med et traditionelt fortelt, men solsejlet er

lettere og hurtigere at sætte op, og er lettere end de traditionelle fortelte.

Isabella Sun Lux, solsejl med sider, front og skillerum.

De fleste solsejl er udviklet til at sidde direkte på campingvognen. Der er findes dog også solsejl, der er beregnet til at sidde på fronten af et fortelt.

Isabella Frontsolsejl, der er beregnet til at sætte op på forteltets forside.

Fabrikkerne bruger forskellige metoder til at frontsolsejlet fast på foteltet. Til nogle solsejl, kan der, som vist på billedet, sættes ekstra læsider på, enten med eller uden vinduer.

Markiser og tilbehør

Nogen campister foretrækker at bruge en markise i stedet for et solsejl eller et fortelt. Der findes flere modeller på markedet og de fås både med og uden sider. Nogen markiser skrues fast på siden eller taget af campingvognen, andre sættes fast i campingvognens teltskinne. Om du bruger solsejl eller markise er en smags sag. Markiser der er fastmonteret kan ofte klare sig uden brug af teltstænger, og modellen, der sidder i teltskinnen har stængerne integreret i det rør markisestoffet er rullet op om.

Fiamma Caravanstore, en markise, der sættes fast i campingvognens teltskinne og som har stængerne integreret i markisens rør.

Rent vægtmæssigt er det enkle solsejl det letteste, men f.eks. kan den fastmonterede markise være en fordel, hvis du camperer hvor det kan være svært at slå pløkker i jorden.

Isabella udbygning, der er fås til de fleste af Isabella fortelte.

Der findes mange slags tilbehør til et fortelt. Det kan være en såkaldt verandastang, der spændes mellem to stænger. Siden kan så rulles ned, og lægges hen over stangen, så siden ikke bliver smudset til. Du kan også få forskellige former for stofreoler, hvor rummene kan bruges til at holde orden i den øvrige feriebagage. Du kan få lamper og hynder i samme stof som gardinerne, stangknager, spots, tagreuder, tasker, vintersikring, dørmarkiser, stormbarduner og specialpløkke. Du kan også få udbygninger og indertelte.

En udbygning kan bruges til mange formål. Det kan være til ekstra siddeplads, til opbevaring, legerum eller indretning af ekstra sovepladser. Det er kun din fantasi, der sætter begrænsningerne. Du kan også få forskellige former for gulvtæpper, både som

underlag/smudsafvisere, isolering og overtæppe.

En udbygning kan bruges til mange formål.

Gulv i forteltet

Isabella Floor gulvfliser lagt oven på et Isabella Ground Cover tæppe, der beskytter mod smuds og skidt fra jorden.

Er du standcampist kan du også vælge at få lagt et fast gulv af enten plast- eller træfliser. Fliserne er med til at øge komforten i forteltet, og beskytter mod evt. fugt, typisk regnvand, som kan trænge ind under forteltet.

Camper gulvfliser i plast, der er lagt oven på en fugt-afvisende presenning.

Bliver fliserne lagt i forbindelse med en eller anden fugt- og beskyttelse, mindst en pre-

senning eller endnu bedre et fibertæppe, så får du et fortelt med masser af komfort, som næsten kan gøre campingvognen overflødig.

Et velholdt fortelt holder i mange år.

Et fortelt kan holde i mange år, hvis man passer godt på det. Se bare på dette ældre Isabella fortelt, der er fotograferet i sommeren 2005. Det er en model Olympia Syntax fra 1977, hvor Isabella havde 20 års jubilæum. Det sidder i øvrigt på en ældre Sprite campingvogn fra 1970'erne.

Vintercamping

Isabella Ambassador 2500 fra sidste halvdel af 1980'erne.

Mange campister tager campingvognen med på vinterferie, både i Danmark og til koldere og mere snerige egne. Her vil de gerne have forteltets glæde med, og anskaffer sig derfor et såkaldt helårs, eller vintertelt. Hvis det ikke sner for meget, kan du godt bruge et almindeligt fortelt om vinteren, f.eks. som dette Isabella Ambassador 2500 fra sidste halvdel af 1980'erne. Men det kræver meget opsyn hvis det ikke skal falde sammen på grund af sne eller styrte sammen i stormvejret. Derfor er det

en bedre ide at få fat på et fortelt, der er helårseget.

Solidt helårstelt fra tyske DWT.

Du kan godt få fortelte, både hel – og deltelte, der er helårseget, f.eks. det viste fra DWT Telte, der har tag og sokkelstykker i polyester, sider i akryl og som er sikret med ekstra stænger og kraftige stormbarduner. Der kan være mange grunde til at have fortelt oppe om vinteren. Det er rart at have et sted til evt. ekstra bagage, et sted at krybe i ly på blæsende dage, og solen skal ikke skinne ret meget, før der kan blive ganske behageligt inde i forteltet. Og så er det en speciel oplevelse, at sidde ude i et fortelt og nyde vinterens stilhed og ro på campingpladsen.

Ældre Isabella Penta, der er bukket under for årets først snestorm. Det burde være taget ned i tide.

Uanset om du har et almindeligt fortelt eller er helårstelt, så må du sørge for ordentligt opsyn, ellers risikere du at det står og falder sammen eller blæser omkuld. Hvis forteltet er blæst omkuld er der risiko for at knækkede eller væltede stænger stikker hul i teltdugen så den skal repareres. Er du

uheldig kan det ske, at forteltet revner eller flækker, og bliver svært at få syet sammen igen. Hvert år sker der desværre masser af vinteruheld, fordi ejerne ikke tænker på vejret. Husk på, det er bedre at forebygge end at helbrede/reparere.

Ventura Winter, dansk designet vintertelt, der sælges af mere end 75 forhandlere over hele landet.

Hvis du vælger at sætte et rigtigt vintertelt op, f.eks. det viste Ventura Winter, der har et ekstra skråt tag, og det evt. sikres med ekstra stænger (vintersikring), kan det godt tåle at stå alene i længere tid. Men så skal du være sikker på, at det er både spændt ordentligt op, og det er fastgjort mod underlaget.

Forteltets materialer og stænger

Du skal være opmærksom på, at der er forskel på de materialer teltene syet i. En del fortelte er syet i stort set samme materiale, men der er også mange, som er syet i forskellige, både syntetiske og naturlige materialer. De første fortelte blev syet i bomuld, og havde en ringe beskyttelse mod især regn. Midt i 1960'erne opfandt danske Isabella forteltet i akryl, der, når det blev imprægneret, var meget mere modstandsdygtigt over for regn. Isabella kalder deres akrylstoffer for Isacryl, tilsvarende har de fleste andre fabrikanter et særligt navn for deres akrylstoffer. I dag er langt de fleste fortelte, som sælges i Nordeuropa, syet i akryl.

Udover akrylteltene findes der mange fortelte, der er syet i polyester med forskellige belægnings. Polyester er et syntetisk stof, en slags blød plastic, som man forsøger at få til at ligne akryl. Polyester har samme

egenskaber som plastic, det er vandtæt, modstandsdygtigt overfor smuds og skidt og relativt farveægte. Tænk på, at et fortelt kan stå ude hele året.

Akrylforteltets tag og sokkelstykker (lækant, græskant), de nederste stykker af siderne, er syet i enten polyester belagt med PVC eller et andet "PVC-agtigt materiale" (kaldet PVA). Polyester/PVC/PVA delene er som nævnt meget modstandsdygtige overfor fugt, smuds og skidt. De seneste år er der udover akryl og polyesterforteltene også dukket fortelte op i nylon. Det særlige ved nylonteltene er at de er meget lette.

Inaca Apollo, helårstelt i sommerdress.

Forteltet stænger er også produktudviklet gennem årene. De første stænger var af stål, der har fået en overfladebehandling, så de ikke rustner. Den type stænger bruges stadig i mange fortelte, og alle mærker benytter dem. Udover stålstænger findes der også stænger i aluminium, der er lettere end stål. De er dog, for at have samme styrke lidt tykkere end stålstængerne, men stadigvæk lettere. I 1985 kom danske Isabella med stænger i glasfiber, som er lettere end stålstænger og efter årtusindeskiftet har Isabella introduceret stænger i kulfiberarmeret glasfiber, som udover at være lettere, er stærkere end glasfiberstængerne. Fortelte med udvendige stænger har også stænger i syntetiske materialer, ofte nylon. De forskellige typer af fortelte har forskellige egenskaber, og vejer også forskelligt:

Samme Inaca Apollo i vinterdress

Det giver dig mulighed for at købe det fortelt, der passer bedst til dine behov.

Skrevet af: Jens-Peder Rasmussen
© www.campingferie.dk 2007